

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs III. De Praebendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO XII.

Ex consl. 22. alias 18.

12 **H**abens Canonicatum in Ecclesia cathedrali, cuius fructus, qui in quotidianis distributionibus consistunt, non sufficiunt eidem, ut secundum decentiam suam vivat: ex dispensatione superioris a residentia, & promotione ad ordines excusari potest, donec maiores redditus acquirat, ut in Canonicatu, & ordine honeste, & decenter vivere possit. S. Thom. 2. 2. q. 147. art. 4. & Caic. ibi. Ma. ptel. 9. n. 14. & c. 23. n. 42.

DECISIO XIII.

Ex consl. 13. alias 22.

13 **F**ructus beneficiariorum residentium, & morientium in suis Ecclesiis successoribus debentur: non residentium autem sine legitima licentia in scriptis obtenta, & morientium extra suas Ecclesias Camera Apostolica redduntur: nec sufficit iusta causa cum licentia tacita, sed omnino necessaria est ut expressa sit, & in scriptis data, ex Con. Tr. ses. 23. c. 1. de ref. aliis licentia data in foro exteriori non proderit successoribus, sed pro fisco, & Camera Apostolica indicabitur, cum actus sine scriptura factus, in quo lege, vel conventionione partium illa intervenire debet nullus sit, l. contra ctus, C. de fide instr. & glo. in c. de censib. in 6.

DECISIO XIV.

Ex consl. 7. in Novis deest in antiquis.

14 **C**um confensu, & priuata pactione publico in priuaticari nequeat. Ius publicum, ff. de pact. & c. diligenti, de foro compet. Nata. in Man. c. 22. num. 59. ut canonicus absens, distributiones quotidianas percipiat, canonici presentes concedere nequeant, sicut nec ut subdiaconatu carens vocem habeat, Capitulum permittit valeat, & Conc. Trid. sess. 22. c. 4. de ref.

DECISIO XV.

Ex consl. 3. in Novis deest in antiquis.

15 **A**naueraria Manualia Missarum, & elemosinarum, & alia his similia emolumenta, nec sub fructibus, redditibus, prouentibus iuribus, emolumentis Canonicatum, nec sub distributionibus quotidianis comprehenduntur, & multo minus quando hæc propter opera extra ecclesiam exhibita percipiuntur.

DECISIO XVI.

Ex consl. 4. in Novis deest in antiquis.

16 **C**anonicus Ecclesie cathedralis super iuribus Canoniceatus sui Romæ litigans, iustam causam non residentiam habere censetur, c. ex parte, de cl. non resid. ad hanc tamen non residentiam necessaria est sui Prælati, vel Papæ licentia, seu scientia, c. ad audientiam, de cler. non resid. ad hoc ut fructus iuste interim lucrari possit, c. Relatū, de cl.

DECISIO XVII.

Ex consl. 20. in Novis deest in antiquis.

17 **C**anonicus etsi frequenter absens ab horis tertiæ, sextæ & alijs minoribus, quæ in Cathedrali recitantur, ut parochiali inseruiat, quam cum dispensatione simul retinet, dummodo non percipiat distributiones pro illis horis, magnum defectum non committit, cum & Canonice Curato liceat per duos menses abesse nec propterea subreptitia dici debet dispensatio, si Papæ narrauerit, se utriusque commodè deseruere posse.

DECISIO XVIII.

Ex consl. 21. in Novis deest in antiquis.

18 **C**uratum beneficium habens quamuis regulariter residere & per se curam exercere teneatur, ex consuetudine tamen immemorabili, vel privilegio induci, & concedi potest, ut eidem per Vicarium, seu Capellanum etiam temporalem, & ad nutum amouibilem inseruiat.

TITVLVS III.

De Præbendis.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficiarius, qua intentione esse debeat suscipiendo ordines.
- 2 Beneficium presbyterum acti requirens si non conferatur presbytero, collatio est nulla.

- 3 Beneficium curatum habens infra annum ordinari tenetur.
- 4 Prioratum Regularem obtinens, quando ordinandus.
- 5 Capellania sine auctoritate ecclesiastica erecta, aut cuius Capellanus ad nutum patroni est amouibilis, non est beneficium ecclesiasticum.
- 6 Dispositio, ut quis quotidie celebret, intelligenda, si bene sit, & deuote poterit.
- 7 Beneficium quodam seculare, aut regulare censendum.
- 8 Canonicus regularis beneficium seculare sine dispensatione habere non potest.
- 9 Vicariatus perpetuus Ecclesie parochiali, dignitati, aut Monasterio vnitus, beneficium curatum censetur.
- 10 Valor beneficii 24. aureos non excedens, licet multa summa illam excedentia impetretur, non est necessario exprimendus.
- 11 Infantes, & pueri ante 14. annum beneficii incapaces sunt.
- 12 Beneficia compatiblea tot ante Concilium Trid. tenere licebat, quot honeste sustentationi sufficerent.
- 13 Gratia beneficalis, tacito etiam bona fide, beneficium obtento, non valet.
- 14 Beneficia plura habere quam decentia personæ requirit, est contra Concilium Trid.
- 15 Confessarius in dubio, habentem plura beneficia, absolueret tenetur.
- 16 Beneficium recipiens animo dimittendi an peccet.
- 17 Vacationis beneficii, Papæ modus narrandus, alias prouiso censetur subreptitia.
- 18 Dies termini in respiratione alternatiue ex mente Papæ, & ex consuetudine in termino computatur.
- 19 Possessor bone fidei, etiam si litiget, presentare potest, secus si mala fidei possessor sit.
- 20 Collatio Canonice penitentialis, ad quem spectet.
- 21 Episcopus retento Episcopatu, quando illud beneficium simplex acceptare poterit.
- 22 Penitentiarius cum speciali præbenda institutus, optare aliam nequit.
- 23 Renunciatio beneficii, ad cuius titulum quis ordinatus est, reseruata pensione, valida est.
- 24 Beneficium curatum acceptans animo non inseruendi ei peccat.
- 25 Habens Capellaniam, quæ residentiam requirit, an aliud beneficium curatum querere possit.
- 26 Missam quotidie dicere obligatus illam salua decentia dicat.
- 27 Beneficium omne sufficiens, cum alio, etiam simplici, incooperabile est, non tamen vacat primum per alterius assensum.
- 28 Abbatia beneficium curatum est, & cum alia Abbatia incompatible.
- 29 Præbende duæ eiusdem Ecclesie, licet altera sit vnita, retineri nequeunt.
- 30 Dignitas etiam prima post Pontificalem cura Canonicatus quamuis in vna Ecclesia compatibles sunt, in Ecclesijs tamen diuersis post Concilium Trid. incompatibiles sunt.
- 31 Beneficium commendatum, eo modo quo ante Commendam, vacat.
- 32 Beneficia plura in titulum nemo habere potest.
- 33 Possessio pacifica ad alterius incompatible vacationem est necessaria.
- 34 Beneficium incompatible per adaptionem alterius quando vacare censetur.
- 35 Beneficium simplex parochialis, per promotionem possessoris ad eam non vacat.
- 36 Beneficia simplicia ecclesie suæ conferre qui potest, poterit etiam vacantia per suam promotionem, resignationem, vel priuationem.

- 34 Clausulæ, dummodo non sint plura, in illegitimorum dispensatione operatur, ut dispensatus unum, vel alterum, & non duo retinere possit.
- 35 Beneficium simplex per alterius incompatibilis affectuionem, quando vacat.
- 39 Beneficia uniformia in una Ecclesia sunt incompatibilia, non autem difformia.
- 40 Thesauraria, & Capellania sub eodem tecto cõpatibilia sunt.
- 41 Beneficia plura simplicia habens nullam cõsurã incurrit.
- 42 Legi bona fide auctoritate sui prælati contraveniens, non peccat.
- 43 Credulitas iusta, quod seruitiũ sit beneficio 40. annis per alium, a residentia excusat.
- 44 Beneficiarius a sententia iniusta priuationis appellans, si secuto compromisso possessionem continuauerit, coram Deo beneficium dimittere non tenetur.
- 45 Natus alibi ob fugam matris beneficium loci domicilij habere potest.
- 46 Possessio triennis de colorato titulo facit verum in utroque foro.
- 47 Dispensatio ad beneficium retinendum expressa una irregularitate, alia tacita, est subreptitia.
- 48 Accessus, & regressus qualiter differunt.
- 49 Pensionis translatio coram persona dignitatem non habete, non valet.
- 50 Pensionem transferens, eam sibi ad uitam reseruando, est simoniacus, sed non excommunicatus.
- 51 Parochus pensione constituta super sua parochiali ea lege ut 50. sibi libera remaneant, ordinaria onera subire tenetur.
- 52 Pensionem habens super beneficio, ad illius ecclesie reparationem tenetur, nisi pensio ab omni onere sit libera.
- 53 Pensionarius stylo curie pensiones decursas de fructibus beneficii a successore petere potest.
- 54 Valor beneficii verus per locationis instrumentum non probatur.
- 55 Beneficiarius pensionem promittens, ad eam etiam non adempta possessione tenetur, inique ab eo pãso accipi potest.
- 56 Pensio beneficialis sine Papæ auctoritate gratis remitti, sed non pretio redimi potest.
- 57 Pensio non est certa portio fructuum, sed ius percipiendi.
- 58 Pensio a patre in filium soluta ei, pro quo reseruata fuit certa pecunia, quatuor concurrentibus transferri potest.
- 59 Pensionarius horas recitans, quamuis clericaliter non viuatur, pensionem tamen non amittit, sicut nec beneficiarius fructus beneficii.
- 60 Pensionem pro laico solus Papa reseruare potest.
- 61 Pensio beneficialis, nec in alium transferri, nec pretio cassari, vel ad longũ tẽpus locari, sine Papæ consensu potest.
- 62 Beneficiarius redditibus abundans, superflua in usus uanos impendens peccat, & restituere tenetur.
- 63 Beneficiarius de patrimonio, & sua industria quasitis, sicut laicus, disponere potest.
- 64 Diuisio fructuum beneficii inter præcessorem, & successorem qualiter fieri debet.
- 65 Distributiones quotidiana horis interessentibus debentur.
- 66 Fructus quibus Canonicus propter absentiam priuandus est, operi pio, iudicis arbitrio applicari possunt.
- 67 Episcopus beneficia deuoluta, & reseruata unire potest.
- 68 Beneficiarij, licet bona laica habeant, de fructibus tamen beneficii se sustentare possunt.
- 69 Fructus beneficiorũ, ut tales, potestati laicæ non subiaccit.
- 70 Beneficiarius, qui ex tribus causis fructus restituro debet, ex una condonationem impetrans, nihil agit.

- 71 Idoneus habitus ad clericatum non censetur statim ad beneficium habilis.
- 72 Edictum publicum proponere, an teneatur episcopus, vacante parochiali.
- 73 Plures parochiales sine dispensatione obtinens, ad illas, et alia beneficia obtinenda inhabilis est.
- 74 Canonicatus, & dignitas in eadem ecclesia ab eodem obtineri potest.
- 75 Capellania perpetua iuris patronatus, ad manualitatẽ per ordinarium reducta, desinit esse beneficium.
- 76 Distributiones quotidiana ab hæretico perceptæ quibus accrescunt.
- 77 Subreptitiã reddit gratiã omnis expressio falsi, quæ Pr in cipem ad facilius eam concedendam mouere potest.

DECISIO I.

Ex cons. 1. in vtrisque.

ET si laicus licite beneficiũ desiderare nequeat pro tempore quo laicus est, & indignus, & incapax beneficii ecclesiastici: c. ex literis, de transact. & c. cum adeo, de rescrip. potest tamen illud desiderare licite pro tempore, quo erit clericus, dummodo illud principaliter desideret, ut Deo seruiat, & secundario ad consequendos redditus, unde honeste viuatur; Nec sic obtenturo beneficium necesse est absolutam voluntatem habere percipiendi sacros ordines, existente necessitate, vel utilitate ecclesie, sed sufficit habere voluntatem absolutam subeundi omnia onera beneficio de præcepto incumbentia tempore quo illud tenuerit, & assumendi sacros ordines iubente superiore; ex Gl. & communis in summa distin. 74. vel relinquendi beneficium.

DECISIO II.

Ex cons. 2. aliis 8.

Cum beneficium presbitero conferendum, vel presbiterum actu susceptum tempore collationis, vel solũ gratiam habilem ad suscipiendum presbyteriũ require re possit; Gl. in c. cui de non sacerdotali, & c. ei cui, de præben. 6. collatio beneficii actu presbiterium requirentis, si nõ presbitero fiat, nulla est, nec aliquos consequenter beneficii fructus lucratur; Arg. c. 1. de reg. iur. in 6. secus tamen si presbiterium actu in collatio non requiratur, tunc enim satis est ut habenti ætatem, & qualitates requisitas a Concilio Trid. sess. 24. c. 4. de rescrip. conferatur: qui si infra annum non promoueat, voce, & suffragio in Capitulo carebit, & dimidium distributionum quotidianarum etiam diebus, quibus interest officijs Diuinis, & horas canonicas recitat, amittit ad easq; restituendas cogi potest, Cle. ei qui 2. responso, de æta. & qualit.

DECISIO III.

Ex cons. 3. deest in Nouis.

Beneficium curatum ante ætatem accipiens, aut eius possessionem sine titulo Canonico, vel non viuens clericaliter, vel horas recitare omittens, peccat mortaliter, beneficium acceptando ante ætatem, & horas omittendo, dummodo credat se ad eas recitandas teneri, cum contra conscientiam faciat, ad eas tamen dicendas talis verè non tenetur, eo quod beneficium vere non habet, cum collatio beneficii ante ætatem omnino sit nulla, ex Conc. Trid. sess. 24. c. 4. de rescrip.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. aliis 13. de electione.

Habens beneficium curatum, vel Prioratum regularem monachorum Nigrorum, cui annexa est cura per eundem exercenda infra annum ad sacerdotium promoueri tenetur, alias ipso iure beneficio obtento priuatur, c. licet canon. de elect. in 6. Clem. ne in agro, §. ceterum, de statu monach. & Feder. consil. 250.

DECISIO V.

Ex cons. 5. & 6. aliis 5. & 7.

Capellania sacerdotalis, quæ vel sine auctoritate ecclesiastica erecta est, vel cuius capellanus ex fundatoris voluntate, ad nutũ patroni amouibilis est, beneficiũ ecclesiasticum non censetur, eo quod omne beneficium ecclesiasticum, & auctoritate ecclesiastica fundari, & perpetuum

D 2 tuum

rum esse debet, nec nisi causa per iudicem ecclesiasticum cognita auferri potest, c. inuentum 16. q. 7. & c. satis peruersum d. 56. Et capellanus ad huiusmodi beneficium sacerdotale nominandus, ætatis legitime ad præbiterium suscipiendum esse debet, ita ut illud in proximis a iure statutis temporibus suscipiat, non tamen oportet ut actu præbiter sit, c. ei cui, de præb. in 6. & c. 2. de inst. in 6.

DECISIO VI.

Ex cons. 7. alias 6.

- 6 **C**onstitutio siue synodalis, siue fudatoris, qua habens Capellani am ad Missam quotidie celebrandam teneatur, intelligenda est, quoties honestè & deuote id facere potest, c. significatum, de præb. & satis suo officio facit, quibus, aut ser in hebdomada celebrat, modo id non volu pratis, aut negligentiæ causa faciat sed causa honestatis, vel augendi deuotionem; aut alia simili iusta occasione.

DECISIO VII.

Ex cons. 8. alias 3.

- 7 **B**eneficium omne seculare censetur nisi ex aduerso regulare esse probetur, vel ex eo quod in erectione illius statutum fuerit, ut sit regulare, & ei per regulares seruiatur vel per quadraginta annos continuos a regularibus, tanquam regulare fuerit possessum, cap. cum de beneficio, de præben. in 6. cum vel per erectionem, vel per gubernationem quadraginta annorum beneficia regularia fiant secularia.

DECISIO VIII.

Ex cons. 9. alias 11. de statu Monachorum.

- 8 **C**um regularia regularibus, & secularia secularibus conferenda sint, c. vt possessiones, de reb. Eccl. non alien. & cap. cum de beneficio, de præb. in 6. & ex Concil. Trident. ses. 14. c. 10. de re licet beneficia curata regularia, siue per canonicos regulares regi consueta, canonicis Monasterij illius annexa sunt, sine vlla dispensatione, eo quod sunt regularia, & regularibus in titulum conferri possint, Arg. cap. cum singula, de præ. in 6. cle. 1. de supp. neg. præla. in d. cap. beneficio curata tamen secularia, non consueta regi per regulares præfati canonici absque Papæ, vel Episcopi dispensatione obtinere non poterunt ex Pan. in ca. Quod Dei timorem, de statu monac. & Rota de c. 5. de iu. patton. in nouis.

DECISIO IX.

- 9 **V**icariatus perpetuus ecclesiæ parochialis vnitæ alicui Dignitati vel Monasterio, beneficium curatum est, & de iure ecclesiæ illius parochialis censetur: Clemen. 1. de off. vi. non tamen beneficium Regulare efficitur eo solo, quod Monasterio Regulari vnitum sit, nisi per literas vnionis, vel per consuetudinem præscriptam factum fuerit regulare: & vicarius ille ad præsentationem eius, cuius Dignitati ecclesiæ parochialis est annexa instituendus erit, c. extirpanda, §. qui vero, de præben. & Panor. ibi. quod ius præsentandi Vicarios vnitorum Concilium Tridentinum ses. 7. ca. 7. de ref. non tollit; Arbitrabitur tamen episcopus, an vicarij perpetui in ecclesijs vnitis instituendi sint, nõ obstante priuilegio literarum vnionum deponendo Vicarios temporales, cui expresse per idem Concilium derogatur: quod si male sine iusta causa id arbitraretur episcopus, & Vicarios temporales in perpetuos commutaret, ab eo appellari possit, ex Glo. recep. in ca. super his, ver. arbitrio, de accusa, & appellatio illa licet non suspenderet eius sententiam quo minus executioni mandaretur deuolueret tamè iurisdictionem ad Superiorem, qui æquitate causæ cognitâ illam reuocare debet, c. pastoralis de appell.

DECISIO X.

Ex cons. 10. alias 10. de rescriptis.

- 10 **I**mpetratio plurium beneficiorum, quorum nullius valor ascendit ad summam viginti quatuor aureorum de camera, non efficitur nulla, eo quod in supplicatione, in qua petuntur quatuor beneficia talia, aut plura non exprimat valor verus omnium coniunctim; etiam si omnium simul valor ascenderet ad triginta, vel quadraginta scuta, & nullius valor per se ad decem: quia cum valor beneficij exprimi debeat & beneficia debite dispensari pos-

sint ex Pan. & Feli. in c. Ad aures de rescri. valor beneficij non ascendit ad summam viginti quatuor ducatorum non est necessario exprimendus, ex Gome. in reg. de valore benef. q. 8. cum in istis non magna fraus, aut dolus committi possit, & raro impetrari soleant.

DECISIO XI.

Ex cons. 11. alias 1. de aet. & qual. oedin.

- 11 **L**ibere infantes & pueri ante decimum quartum annum beneficij sint incapaces, ex Coucil. Trid. ses. 24. ca. 6. de ref. & glo. in c. si eo tempore de rescri. in 6. ordines tamen minores ante legitimam ætatem suscipiendo suspensionem non incurrunt; sicut promoti ad maiores eam incurrunt, si ante legitimam ætatem promoueantur. Exti. Cũ ex factotũ,

DECISIO XII.

Ex cons. 12. alias 10. & 19.

- 12 **I**re antiquo beneficia plura simplicia, & compatiblea quæ continuam residentiam secundum consuetudinem præscriptam non exigebant, tenere licuit, dummodo alterum ad honestam beneficiarj sustentationem non sufficeret, ita gl. in c. dudum, 2. de elect. Pap. in c. extirpanda, §. qui vero de præb. & Nau. in Man. c. 25. num. 125.

DECISIO XIII.

Ex cons. 13. alias 9. de rescriptis.

- 13 **I**mpetrans beneficium a Papa tacito alio, quod obtinebat, eo quod volebat statim illud relinquere, credens bona fide quod non tenebatur illud relinquere, ob igno rantiam facti non peccat, c. gratia de rescri. in 6. gratia tamen beneficiaris ob tacitum bona fide beneficium obtentum, ipso iure nulla est; c. si motu proprio, de præb. in 6. & Feli. in c. super literis, de rescri. in 6. nec ob ignorantiam iuris tam antiqui, & tam clari excusatur, cap. cum adeo c. si proponente de rescri. in 6. cle. 1. de præben. & c. ignorantia, de re iur. in 6. sed noua tituli reformatione indiget, ca. 1. de re iur. in 6.

DECISIO XIV.

Ex cons. 14. alias 11.

- 14 **Q**uamuis quis plura beneficia simplicia, & præstimo- nia obtinuit ante Concilium, quam siue honestè sustentationi requirantur, illa tenere valet dando superflua pauperibus, vt ait Card. in clem. gratia, de rescri. & Nauar. in Ma. ca. 25. num. 128. si tamen illa post Tridentinum ses. 24. c. 17. de ref. obtinuit, retinere non potest, etiam si sint simplicia, & compatiblea, sed tantum vnum illorum, vel duo quod, vel quæ sibi honestè sustentantur sufficiunt.

DECISIO XV.

Ex cons. 15. alias 8. de penit. & remiss.

- 15 **C**onfessarius habentem plura beneficia, antequam audiatur interrogare debet an ea licite retineat, vt asserit Caie. ver. interrogations confessarij cum probabiliter dubitare possit de iusta causa retentionis; in dubio autem illi absolueret tenetur, quia iusta aliqua causa subesse potest, & dispensatio, quæ illum saltem a mortali peccato excuset, quam non tenetur confessario ostendere, si uon vult.

DECISIO XVI.

Ex consilio 16. alias 17. de cler. non res. d.

- 16 **O**btinens beneficium residentiam requirens & ab Episcopo licentiam petens, vt causa non diorum abesse possit, cum animo vt de fructibus illius sibi provideat in studio, donec gradum assumat, & postea eo assumpto beneficium illud resignet, & clericaliter viuendo meliorem conditionem sibi acquirat, non peccat, dummodo eo sit animo, vt ornata, quæ beneficium requirit de præcepto, præstet, donec illud retinuerit, nec alicui iniuriam aliquam faciat, sed suo tantum iure vitur, c. cū Ecclesia vultetana, de el.

DECISIO XVII.

Ex cons. 17. alias 11. de rescriptis.

- 17 **S**icut electo ad aliquam dignitatem nolente consentire Selectioni de se facta, vel renunciantem iuri sibi quæsitio, vel moriente, antequam electio confirmetur, ius eligendi ad primos electores redit: qui habebunt tantum tempus ad eligendum denuo, quantum habuerit ante primam electionem; c. elect. de ele. in 6. ita nominato ad ecclesiã parochialem per concursum, iuxta formam Conc. Trid. ses. 24. c. 8. de ref. renunciantem, moriente, vel alias ius quod habebat perdeat, antequam ipse instituat, redit potestas pro-

providendi per novum concursum ad Episcopum; adeo ut si alteri de beneficio illo per Papam provideatur, non narrato ei modo quo vacaverit, provisio illa subreptitia est; postulat, de rescrip. cum gratia Papæ intelligenda sit sine præiudicio Episcopi, & nominati, cap. supetior. de offic. deleg. de quibus nulla ei mentio facta fuit tempore quo ecclesiam illam alteri contulit.

DECISIO XVIII.

Ex cons. 18. alias 31.

Vacante Canonatu, præbenda, aut alio beneficio in aliqua ecclesia, vel loco illa ipsa die, qua sit reservatio alternatiuarum in Curia a Papæ, ita censetur ex mente Papæ, & ex consuetudine beneficium illo die vacans in reservatione præfata includi: vt collatio illius ab ordinario facta in vim alternatiuæ præcessoris nulla, & invalida omnino sit; non solum ex eo quod gratia ad beneficium Papæ facta, (qualis est collatio beneficiorum virtute acceptationis alternatiuæ Episcopis residentibus a Papa concessa) per mortem ipsius expirat, licet non si fieret usque ad beneficium sedis Apostolicæ, cap. si gratiosus de rescrip. in 6. sed etiam quia dies termini in huiusmodi reservatione alternatiuarum ex mente auctoris reservationis in termino computatur, præsertim cum id suis literis satis declararet, & quia quilibet se, suoque magis diligere præsumitur, quam extraneos, charitas enim ordinata a se ipso incipit c. si non hec. 2. q. 5. & l. præses. C. de ferui. & a. qua. Inclusio autem illius diei respicit commoditatem & utilitatem suam, & suorum familiarium & aliorum clericorum pauperum in Curia degentium, quam certum est maluisse intendere, quam episcoporum, & aliorum collatorum voluntatem, & appetitum.

DECISIO XIX.

Ex cons. 19. alias 2. de iure patronatus.

Posseffor bonæ fidei in iure patronatus, vel beneficii, siue dignitatis, ad quem præsentatio pertinet, præsentare potest, etiam si litiget super iure patronatus, vel super beneficio. c. Consultationibus de iurepat. & Inn. ibi secus autem si male fidei possessor sit: Non tamen male fidei possessor qui ex eo solum censetur, quod super illo iure patronatus, vel beneficio litiget.

DECISIO XX.

Ex cons. 20. alias 1. Ne sede vacante.

Et si electio, & institutio Canonici, & præbendæ penitentialis, quem Concilium Tridentinum sess. 29. c. 8. de res. in Ecclesijs cathedralibus iubet institui, ad solum episcopum spectat, collatio tamen id eos pertinet, ad quos ante spectabat, nimirum, vel ad solum episcopum, vel ad episcopum, & Capitulum communiter, vel ad episcopum cum consensu, & consilio Capituli: ita vt si collatio & provisio illius pertineat ad episcopum & Capitulum simul, possit tunc Capitulum sede vacante dictam præbendam, seu Canonatum Penitentialem conferre, cum Capitulum succedat episcopo in collatione beneficiorum ad collationem Episcopi, & Capituli communiter pertinentium c. 2. Ne sede vacante, in 6. secus vero si collatio eius, vel ad solum episcopum, vel ad episcopum consensu, & consilio Capituli pertinet, tunc enim sede vacante Capitulum illum conferre non potest eo quod Capitulum non succedit episcopo sede vacante in taliu beneficiorum collatione. c. Illa, ne sede vacante. Pan. in c. cum olim de maio. & obedi.

DECISIO XXI.

Ex consil. 21. alias 14. de elect.

Episcopus non perdit ipso iure beneficia quaesita donec, & adificatur possessionem, & facultatem percipiendi fructus episcopatus sui Glo. in c. si tibi concessio de præben. in 6. & post episcopatum conferri potest ei ex causa legitima beneficium simplex DD. in c. cum nostris, de concess. præb. & cap. ad supplicationem, de renuncia. pura ob necessitatem, quia non habet fructus sufficientes ad se sustentandum: aut quia fructus sui episcopatus alij debentur, vel ab eo percipi nequeant, quia exulat, vel est absens præ-

sertim cum ecclesiæ decus sit eius honesta sustentatio, sicut esset dedecori eius mendicatio. c. Diaconi. l. d. 93.

DECISIO XXII.

Ex cons. 22. alias 14. de rebus eccles. non alien.

Poenitentiarius in ecclesia cathedrali institutus cum vniione perpetua specialis præbendæ facti officio suæ Penitentiarie, aliam præbendam retentio ipso officio Penitentiarie optare non potest, cum vniõ, aut diuisio beneficiorum vnitorum requirat auctoritatem, & solennitatem, & iustam causam id faciendi; quam potestatem hominibus priuatis, & Penitentiaris ipsis tot vniones, vel diuisiones ad libitum faciendi Concilium Trif. sess. 24. c. 8. de res. dedisse non est verisimile.

DECISIO XXIII.

Ex cons. 23. alias 3. de renunc.

Promotus ad sacros ordines ad titulum cuiusdam beneficii si postea reservata sibi pensione centum aureorum, aut alterius summa illud renunciat nulla facta mentione quod ad titulum illius beneficii ordinatus esset; non obstante Concilij Tridentini decreto, sess. 21. ca. 2. de res. resignatio in foro conscientie, & etiam exteriori valida censeri debet, quia ad veritatem dispositionis copulatiuæ sufficit verificari alterum copulatiuorum quando vtrumque per se ad eandem verificandam sufficit. Gl. in c. ex parte de rescrip. & Fel. lib. nu. 23. ad hoc autem vt satisfiat menti Concilij statuentis, vt renunciatio valeat si fiat mentio de ordinatione ad titulum beneficii renunciandi, & quod renunciatio remanet id, quod ad victum eius sufficit, satis est quod remaneat ei victus honestus; cum concilium in deo hoc statuit, ne factis iniurius indecore mendicet: unde renunciatio referuando pensionem sufficientem ad honestam sustentationem, menti & intentioni præfati Concilij satisfacere videtur; & proinde renunciatio hæc valida censenda est.

DECISIO XXIV.

Ex cons. 24. alias 16. de cler. non residen.

Beneficium curatum acceptans animo non inseruiendi ei, vt conuenit, sed permutandi ob aliud simplex, vel renunciandi reservata pensione, peccat, eo quod eiusmodi acceptatio est actus planè inordinatus, cum beneficium datum sit propter officium c. si de rescrip. & ex Man. præl. 7. n. 4. actus autem omnis inordinatus in re graui peccatum est. Secus tamen si acceptet animo seruiendi eo tempore, quo ipsam tenuerit, nec renunciandi sine auctoritate superioris, c. ad monet, & ca. Quod in dubijs, de renuncia. etiam cum iustæ pensionis reservatione.

DECISIO XXV.

Ex cons. 25. in vtriusque.

Habens Capellaniam, ratione cuius debet in aliqua ecclesia quotidie residere, beneficium aliud curatum quærere potest; Non tamen potest iuste simul illud, & Capellaniam illam retinere, sed compelli potest ad vtrum illorum maluerit relinquendum, c. præterea, de præben. & cap. fin. de cle. non resid. Pan. in c. referente, & c. de multa, de præb.

DECISIO XXVI.

Obligatus simpliciter ad Missam quotidie dicendam debita deuotione potest, secus autem si obligatus sit Missam quotilibet die per se, vel per alium, tunc enim ipse, vel alter loco illius quotidie celebrare tenetur: Patronus autem, instituens multos Capellanos ad dicendam quotidie Missam vnam, in dubio intelligendus est de pluribus Missis, & non de vna tantum, ita vt non solum teneantur omnes ad vnam solum Missam quotidie faciendam, sed quilibet Capellanus quotidie Missam celebrare tenetur.

DECISIO XXVII.

Ex conf. 27. alias 13.

27 **B**eneficium omne simplex sufficiens, cum alio quocumque etiam simplici, & paruo, quoad ipsum qui habet illud incompatible est, ex Cōc. Trid. sess. 24. c. 17. de ref. & peccat mortaliter vtrumque retinens, Glo. recept. in c. dudum 2. de elect. non tamen vacat primum ipso iure per ascensionem alterius incompatibilis, nisi sit vniforme sub eodem tecto c. literas de concess. præb. & cle. fin. de præb. cogi tamen potest per sententiam alterum eorum relinquere.

DECISIO XXVIII.

Ex conf. 27. alias 15.

28 **C**um omne beneficium ecclesiasticum habens iurisdictionem spiritualem in foro interiori, vel exteriori sit & vere dicatur beneficium curatum, c. dudum 2. de elect. & dignitas ex Inn. & Pan. in c. de multa, de præb. consequenter habens duas abbatias exemptas, & talem iurisdictionem habentes, beneficia habet incompatibilia, (licet non habeant parochias) & residentiam personalem requirunt; cum omne beneficium curatum, & etiam non curatum, si sit regulare, vt sunt Abbatie Monachorum nigrorum residentiam personalem requirunt; Clemen. Ne in agro, §. cæterum, & §. sanè. Ne cler. vel monac. Fel. in cap. cum omnes, de constit. Et sub dispositione Concilij Tridentini sess. 24. c. 17. de reform. quoad partem illam, qua disponit, ne cui in posterum plura beneficia conferantur, & etiam quoad partem illam qua vetat, ne habenti vnum beneficium, sibi non sufficiens, prouideri possit de beneficio personalem residentiam requirente, comprehenduntur.

DECISIO XXIX.

Ex conf. 28. alias 23.

29 **H**abens beneficium simplex, seu præbendam in aliqua ecclesia, & postea adeptus rectoriam alterius ecclesie, cui annexum est aliud beneficium simplex ecclesie primo dictæ, vtrumque sine Papæ dispensatione retinere non potest; Cum iura c. literas de concess. præb. & c. constitutus de refer. & c. cum multa, de constit. vbi que habentes duas præbendas in eadem ecclesia detinentur, etiam si alterum illarum haberet per annexionem ad dignitatem, quam habet, & prior ipso iure per ademptionem secunda vacare censetur.

DECISIO XXX.

Ex conf. 29. alias 24.

30 **C**anonatus, & dignitas etiam prima post Pontificalem post Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 12. de ref. in diuersis ecclesijs, eo quod residentiam personalem requirant, & vnus in diuersis ecclesijs residere non potest, incompatibiles sunt quoad retentionem, ita scilicet, quod licet ipso iure non vacet vnum ademptione alterius, tenetur tamen illorum quod maluerit relinquere; c. Præterea, de præben. In eadem vero ecclesia, etiam post dictum Concilium, non sunt incompatibiles, sed vtrumque sine vlla Papæ vel Episcopi dispensatione retineri potest. Nec ea incompatibilia reddit necessitas residendi, quia cum in eadem ecclesia consistant, potest quis in vtroque residere; Nec duo beneficia difformia eiusdem ecclesie sibi aliqui non repugnantia, vnquam incompatibilia fuerunt; Sin vero sibi ipsis essent repugnantia, ex eo nimirum quod incumberet aliquod onus faciendum eodem tempore, quo aliud illi repugnans incumberet alteri, vti que incompatibilia censenda erunt, arg. l. vbi repugnantia, ff. de regu. iur. & c. sollicitudinem, de appell. Omnia vero beneficia vniformia in vna ecclesia, seu sub eodem tecto, etiam si sint simplicia, aut duo Canonatus, aut duæ dignitates, aut duæ præbende, aut duo personatus, aut etiam duæ pensiones eiusdem speciei, ita incompatibilia sunt, vt ipso iure primum ademptione secundi vacare censetur, cap. literas, de concess. præb. c. si. de præb.

DECISIO XXXI.

Ex conf. 30. alias 28.

31 **B**eneficium commendatum per cessationem Commendatæ, proprie non vacat, sed vacat vt prius ante commendam, & proinde manet affectum, & reservatum, ac manebat quando erat commendatum Gomez. de iuris. resig. q. 13. & de impet. benef. fam. q. 5.

DECISIO XXXII.

32 **Q**uamuis nemo plura beneficia in titulum habere potest, 21. q. 1. per totam. vnus tamen & idem vnum beneficium in titulum, & alterum in commendam habere potest, eo quod commenda proprie non dat titulum cap. qui duas, & c. relat. 21. q. 1. c. nemo deinceps, de elect. in 6.

DECISIO XXXIII.

Ex conf. 31. alias 14.

33 **L**icet pacifica possessio requiratur ad hoc, vt vacet alterum incompatible, non tamen illa sufficit, sed necessaria est adeptio tituli, ratione cuius illa fuit accepta: vnde si quis post obtentum vnum pacificum, vel litigiosum obtineat possessionem alterius incompatible, eo quod iuste putabat esse sibi ius in eo, quæsitum, & vere non erat non vacabit prius, immo ad illud sine alio nouo titulo redire poterit, c. si beneficia, de præb. in 6.

DECISIO XXXIV.

34 **S**icut beneficium incompatible prius obtentum, non habita pacifica possessio, si non sit in culpa habendi eam, nec per ipsum stetit quominus eam haberet non vacat per obtentionem alterius litigiosi, Ita beneficium incompatible litigiosum secundo adeptum, per possessionem pacificam de primo postea secutam, ipso iure vacare non censetur.

DECISIO XXXV.

Ex conf. 32. alias 18.

35 **B**eneficium simplex ecclesie parochialis per ascensionem pacificam & promotionem possessoris ad ecclesiam parochialem ipso iure non vacat: immo aut vt consuetudinis, aut statuti, aut episcopi dispensatione vtrumque obtineri potest; licet enim duo beneficia vniformia sub eodem tecto incompatibilia sunt, vt per ademptionem alterius alterum vacet; c. literas, de concess. præben. clem. fina. de præb. duo tamen beneficia difformia, qualia sunt ecclesia parochialis, & beneficium simplex illius, compatible sunt, & simul obtineri possunt, gl. in c. 1. de consuetud. in 6. lo. Andr. in d. c. literas.

DECISIO XXXVI.

36 **H**abens facultatem conferendi beneficia simplicia ecclesie sue perinde potest conferre beneficium, quod vacat per suam renunciationem, priuationem, vel promotionem ad ipsam ecclesiam, ac alia vacantia per mortuum, & renunciationem, ac priuationem aliorum.

TITVLVS XXXVII.

Ex conf. 33. alias 26.

37 **C**lausula illa *Dummodo non sint plura.* quam Datus imponere solet in dispensatione, qua Papa dispensat ad sacros ordines, & beneficia cum illegitimis dispensatis ab episcopo ad quatuor minores, & vnus simplex; hoc operatur, quod qui absque illa non poterat obtinere nisi vnum simplex, & primum, quod sibi conferetur: virtute huius obtinere poterit, & retinere quodecunque maluerit, modo duo simul non retineat.

DECISIO XXXVIII.

Ex conf. 34. alias 17.

38 **B**eneficium simplex per alterius incompatible, curatum, seu difformis etiam sub eodem tecto, vel alterius etiam simplicis & vniformis ascensionem, modo eo sit sub eodem tecto, ex eo, quod vtrumque personalem residentiam requirat, aut quia primum sit per se sufficiens vltimo in.

to iure antiquo, cap. referente, & ca. præterea, de præben-
aut etiam nouo Concil. Trident. sess. 7. c. 4. de refor. & sess.
24. cap. 17. de refor. regulariter ipso iure vacare non cen-
tur; præteritum cum pœna ipso iure non incuratur, nisi in
casibus a iure expressis gl. in c. vit. de iur. patro. Concilium
autem id expresse non dicit, & per tacitos intellectus iuris
correctio fieri non debet, gloss. in cap. cupientes, §. quod si
per viginti, de elect. in 6. immo Concilium in illo capite
quarto solum loquitur expresse de curatis incompatibili-
bus; & sine correctione iurium antiquorum intelligi com-
modè potest de Dignitate, & Personatu non curatis, ca. de
multa, de præben. & de simplicibus, & vniformibus eius-
dem ecclesie, c. literas, de concess. præb. & cle. si. eo. tit. Nec
vllam vacationem nouam ipso iure addere; sed veterem
confirmare Concilium voluit, & disponere quod benefi-
cia incompatibilia, quæ per vetus ius vacabant, etiam per
illud nouum ipso iure vacent.

DECISIO XXXIX.

Ex consil. 1. alias 5.

43 **D**uo beneficia simplicia obtinens in eadem ecclesia pa-
rochiali, pro quorum vno tenetur celebrare duas
Missas in mense in vno altari, & vnam pro alio in alio al-
tari, dummodo vnum non sufficiat ad honestam sustentationem
habentis, incompatibilia non sunt, c. gratia, de rescr. in
6. cle. gratia, tit. eo. Pan. in c. ex tirpanda, num. 33. de
præb. Quamuis enim duobus beneficiis vniformia,
vt duæ præbendæ, vel duæ canonie sub eodem testo in-
compatibilia sunt, c. literas, de concess. præb. de si. de præb.
differunt tamen, & dissimilia, vt sunt prædictæ Capella-
niæ & altaria, (cum habeant diuersa munera & onera, v-
num siquidem est in vno loco, & alterum in alio situm, &
vnum habet vnum onus, & alterum aliud) compatibilia
sunt, c. cum te, de rescr. c. olim, de re iudic. & c. 1. de consue.
in 6. quandoquidem ea beneficia vniformia sunt, quæ ad
vnum & idem officium sunt instituta.

DECISIO XL.

Ex consil. 36. alias 22.

44 **T**hesaurarius alicuius ecclesie, de alijs duabus Capel-
lanijs eiusdem ecclesie prouisus, quas alij Thesaurarij
ex consuetudine immemoriali tenere solebant, neque
illis neque Thesauraria est ipso iure priuata, si illa non sit
sufficiens ad honestam eius sustentationem; eo quod con-
suetudo rationalis, & legitime præscripta vim privile-
gij, & legis habet, c. si. de consuetu. & pluralitas beneficiorum,
non sint curata, vel Dignitates, vel Personatus, aut of-
ficia, c. de multa, de præb. aut beneficia vniformia, c. literas
de concess. præben. non est illicita ei, qui non habet vnum
beneficium sufficiens ad viuendum decenter; alioquin se-
cus, Gl. in c. dudum. 2. de elect. Trid. sess. 24. c. 17. de ref. vn-
de consequenter Thesaurarius talis dictas capellanas, &
Thesaurariam tenere potest; modo Thesauraria ad decen-
tem eius sustentationem non sufficiat.

DECISIO XLI.

Ex consil. 37. alias 20.

45 **P**arochus, cui parochia tenuis viginti quatuor ducato-
rum non sufficit ad decenter viuendum duas Capel-
lanias tenues cum Episcopi dispensatione retinere potest,
nec aliquam propterea censuram incurrit; potestque Epi-
scopus capellanas prædictas beneficio curato vnire, c. si.
cut vnire, de excess. præl. ex Conc. Trid. sess. 27. c. 8. de refor.

DECISIO XLII.

Ex consil. 38. deest in Nouis.

46 **I**cet dispositio loquens generaliter, regulariter etiam
minimum includat, c. si proponente, de rescrip. & c. 2.
de appel. fallit tamen quando ratio, quæ in magno mili-
tat, non militat etiam in minimo, c. Et si quaestiones, de si-
mon. vnde qui legi & dispositioni tempus duodecim an-
norum pro dignitate aliqua consequenda statuenti, bona fi-
de accedente superioris auctoritate contraueniret, non est
peccati mortalis condemnandus, nec defectus minimus,
qualis est viginti circiter dierum, respectu temporis ma-

gni duodecim annorum est attendendus, cum parum, &
nihil æquiparentur. Bald. in Auth. præterea, cap. vnde vir,
& vxor.

DECISIO XLIII.

Ex consil. 39. deest in Nouis.

47 **R**edulitas, & probatio iusta, quod alicui beneficio
quadraginta annis per substitutos & vicarios serui-
tum sit, absentem a residentia personali in vtroque foro
excusat; quia verisimilia iuste credi possunt, cum contra-
ria non probantur, c. quia non est verisimile, de præsump-
& ad canonicam præscriptionem quadraginta anni suffi-
ciunt, c. de quarta, de præscr.

DECISIO XLIV.

Ex consil. 40. deest in Nouis.

48 **B**eneficiarius a sententia iniusta priuationis appellas
si secuto compromisso possessionem continuauerit,
in foro conscientie beneficium diuinitate non tene-
tur, & fructus eiusdem perceptos, & percipiendos tuta cõ-
scientia retinere potest, modo ius bonum in illo beneficio
habere se credat; eo quod sententia priuationis per appel-
lationem suspenditur, DD. in rub. de appel. & l. 1. ff. eod. &
ita illa non obstante beneficiarius cum suo titulo, & pos-
sessione remanet, donec per aliam sententiam iustam spo-
liatur; iniusta vero sententia in conscientia non obligat, ex
Inn. in c. quia plerique, de immu. eccl. nec tempus appella-
tionis curante compromisso currit.

DECISIO XLV.

Ex consil. 41. alias 2. de parochijs.

49 **M**ulieris habitus domiciliu in vna parochia, & pa-
trientis in alia, vbi causa recreationis, belli, pestis, vel
alterius impedimenti habitabat ad aliquod tempus, ani-
mo reuertendi ad suum domiciliu cessante impedi-
mento, filius in illa parochia, vbi illa domiciliu habuit, natus
censetur ita vt in ea beneficium sibi debitum habere pos-
sit, Glo. in l. tale pactum, §. fin. ff. de pact. Bartol. & Bald. in
l. huiusmodi, §. legatum, ff. de leg. 1. sicut & parochianus
alicuius ecclesie intra parochiam suam mori iudicatur, li-
cet moriatur extra illam, vbi aliqua de causa prædictarum
manebat, cum animo reuertendi ad illam, sine voluntate
domiciliu mutandi, c. is qui, de sepul. in 6.

DECISIO XLVI.

Ex consil. 42. alias 30.

50 **P**ossessio triennis beneficij cum titulo colorato bo-
na fide, sine simonia, & violentia acceptum in vtro-
que foro titulum verum, & beneficium suum facit,
etiam si titulus non fuerit Canonicus, glo. antiqua Guil. de
Monte Ferato in reg. 33. cancell. Rebu. de pacif. possess.
amplia. 3.

DECISIO XLVII.

51 **I**rregularis vna de causa obtinens beneficium, & postea
factus irregularis alia de causa, impetrans commissio-
nem a Papa ad quandam, vt dispensaret super prima ir-
regularitate, cum retentione beneficij, & commissarius ha-
bens auctoritatem dispensandi super secunda, dispensat
cum illo super illa secunda, auctoritate quam habet, sine
illa commissione, & a prima virtute commissionis, cum
retentione beneficij; nihilominus beneficium illud in ir-
regularitate obtentum retinere non potest; cum commissio
Pape de dispensando super retentione dicti beneficij sub-
reptitia sit, eo quod tacita fuit alia irregularitas, qua ex-
pressa non fuisset tam facile facta commissio de benefi-
cio retinendo, & proinde nulla fuit; vnde nec commissari-
us virtute illius retentionem beneficij concedere potuit,
Arg. cap. postulasti, de rescrip. & Fel. ibid. cum ex nihilo ni-
hil effici possit, c. Non præstat, de reg. iur. in 6.

DECISIO XLVIII.

Ex consil. 44. alias 11. de verb. signif.

52 **Q**uamuis accessus, & regressus differant, ita vt de vno
ad alium inferre non liceat, eo quod habens accessum
agat de iure omnino nouo querendo, habens autem
regressum iuridicum, de iure antiquo recuperando agat,
ita

ita vt regressus in pristinum jus sit valde favorabilis, c. ab exordio. dist. 35. & Fel. in ca. cum omnes, de constitu. post Concilium tamen Tridentinum, sess. 25. cap. 7. de ref. equa ri videntur.

DECISIO XLIX.

Ex consil. 45. alias 11. de iniuriis, & damno dato.

Habens facultatem transferendi certam pensionem, coram tamen persona in ecclesiastica dignitate constituta, & eam coram Canonico cathedralis ecclesie sub conditione transferens, scilicet si in illa infirmitate moritur, qua tempore translationis tenetur, ipso moriente translatio non valet: Quis enim Canonicus cathedralis quo ad casum speciale, scilicet, vt possit esse delegatus Pape, c. statutum, de rescript. in 6. habenti dignitatem ecclesiasticam equiparetur; quia tamen Canonicus Ecclesie cathedralis, nec dignitatem habere, nec in dignitate ecclesiastica constitutus esse censetur; cum canonicatus sit beneficium simplex tantum; & translatio coram illo facta inualida, & nulla centeri debet, ex eo quod translatio pensionis illius facta non fuit coram persona in ecclesiastica dignitate constituta, prout facultas data postulabat. Non tamen tenetur Canonicus, coram quo facta fuit, damnum refarcire, quod ex nullitate translationis prouenit illi, in cuius fauorem translatio illa facienda fuit; cum is coram quo agenda est translatio pensionis, non teneatur ad sciendum an translatio recte nec ne fiat, neque ad docendum Notarium verba, qua scribere debet; sicut neque testes coram quibus debet fieri ad illa tenentur; sed solum ad exhibendum presentiam suam, & intelligendum id, quod agitur; sed ad partes, quarum interest, videlicet ad beneficiarios pensionibus grauatos, & ad personam, in quam illa transfererentur, pertinere scire an actus ille, & translatio valida necne fuerit.

DECISIO L.

Ex consil. 46. alias 63. de simonia.

Pensionarius facultatem habens transferendi pensionem, eam transferendo cum reservatione exigendi eam quoad vixerit, Simoniacus est, & translatio, & reservatio nulla censetur; licet enim pensio beneficii non sit, quia tamen quid spirituale est, vel spirituali annexum sic transferendo simoniam committit; & cum translatio, & reservatio diuersa sint, solaque potestas eam transferendi pensionario concessa est, non autem referuandi, reservatio nulla erit, eo quod ad actus valorem voluntas, & potestas omnino necessaria sunt, c. cum super, de off. dele. excommunicationem vero contra simoniacos iure latam. Extrau. 2. de simo. per huiusmodi simoniam non incurrit, quia illa solos simoniacos in ordine, & beneficio comprehendit.

DECISIO LI.

Ex consil. 47. alias 4. de verb. signif.

Parochus, constituta pensione alteri super fructibus sue parochialis ea lege, vt quinquaginta sibi libera remaneant, ordinaria onera subire debet, extraordinaria vero accessoria pensionarius; vnde consequenter onus habendi clericum adiutorem, & candelas necessarias ad Missarum parochialium celebrationem, & cereorum, qui sunt necessarij ad portandum sacramentum infirmis, parochus subire tenetur; impensam vero olei necessarij ad sustentandam lampadem coram Sanctissimo Sacramento ardentem, & cereorum, qui de more ecclesie distribuuntur, & aliarum arborum, qua certis festis necessario debent distribui pensionarius subire debet, eo quod hec non videntur accessoria necessaria parochi, illa vero sic & quod pro his, nihil de consuetudine parochi communiter, sicut pro illis penditur.

DECISIO LII.

Ex consil. 48. alias 1. de Eccles. edif.

Pensionarius clericus habens pensionem impositam super aliquo beneficio ecclesiastico, & fructibus eius im-

pensas faciendas in refectione ecclesie pro rata sumptuum beneficii soluere tenetur, nisi pensio imposita sic fuerit, vt ab omni prorsus onere libera solueretur. gl. in cle. 1. de decim. Gigas tract. de pensio. q. 8.

DECISIO LIII.

Ex consil. 49. alias 1. de solutione.

Pensionarius, cui constituta est certa pensio super fructibus, & distributionibus cantoria, vacante cantoria, per annum, & fructibus eius, qui in solis distributionibus consistunt, pensionem pre fati anni, ne que a Capitulo, ne que a singularibus de illo, sed ab eo, qui succedit in dicta Cantoria exigere potest; esto quod, nec distributiones, nec fructus illius anni perceperit; Cum enim intentio Papae, qua seruanda est, super literis, de rescript. & c. si. de prob. sit pensionario huiusmodi prouidere de pensione pro victu honesto illius vel parte soluenda de fructibus & distributionibus illius cantoria, & constat Capitulum nihil de distributionibus illis accepit, sed illas totas peruene ad singulares de Capitulo, & aliud sit capitulum, aliud singulare de Capitulo, c. eam te, de rescript. nihil de Capitulo petere potest. Sed neque a singularibus Capituli illam petere valet cum nihil predictarum distributionum ad eos ratione predictae Cantoria prouenerit, sed tantum ratione suarum distributionum, & canonicatum, ratione quorum diuini officij intererant; & proinde a solo successore cantoria illius pensio petenda est, cum stylus Curie habeat vt pensionarius decurfas pensiones, & non solutas annorum prateritorum a nouo possessore beneficii petere possit, licet successor talis nihil vnquam recipiat, aut recuperabit a precessoribus suis, aut ab heredibus eorum. Franc. in c. presentis, §. fin. de off. ord. in 6. & Gigas tract. de pensio. q. 39. adeo vt successor in dicta Cantoria ex eo pensionem soluere tenetur, quia recipiet, & possidebit cantoriam predicta pensione, Apostolica auctoritate operatam. Non tamen cogi potest successor ad soluendam pensionem statim ac succedit, donec lucretur, vel per eum steterit, quo minus tantum lucretur de fructibus, & distributionibus cantoria; sicut nec successor in beneficio soluere tenetur pensionem, nisi de fructibus beneficii illius, cui pensio imposita est.

DECISIO LIV.

Ex consil. 50. alias 13. de prescript.

Habens beneficium valoris vt communiter creditur tercentum scutorum, & renuncians illud in fauore alterius cum reservatione pensionis ducentorum scutorum, cum clausula, modo remanerent centum resignatario, qui locat illud 275. aut citius; non obstante tallocatione, ab eodem resignatario 200. petere potest, eo quod verus valor fructuum beneficii non satis per instrumentum locationis fructuum probatur. Cassad. dec. 20. super Reg. 9. cancel. Gomez. q. 11. super leg. can. de expri. val. & fructus beneficiorum locantur, seu arrendantur aliquando pluris, aliquando minoris quam vere valeant, ratione cognationis, amicitiae, vel certioris solutionis, vel anticipatio nis pretij, vel necessitatis, fertilitatis aut sterilitatis anni, qua resignans respicere non tenetur dummodo tempore renunciationis bona fide credebatur 300. valuisse, & modica pars excessus, vel defectus non debet illi nocere. Cassad. & Gom. vbi supra, maxime si pro vno solum, aut altero anno resignatarius illud dicto pretio locauerit, bene tamen faciet resignans, si ex varietate & successu temporis videat minus valere quam tempore renunciationis valeat, remittat resignatario tantam partem sue pensionis, quanta deesset ad hoc, vt deberet putari ista acceptio residui centum scutorum.

DECISIO LV.

Ex consil. 22. alias 32.

Cum constitutio pensionis adiecta clausula, habita, vel non habita possessione iusta esse possit iuste etiam pensionarius pensionem a beneficiario, qui se obligat ad soluendam pensionem etiam non adpta possessione accipere potest, non obstante, quod beneficiarius, nec possessio-

ne beneficij, vel vllus fructus eius accipiat; eo quod euen-
tus quem quis præuidit, vel præuidere debuit, l. si pu-
rator, ff. ad l. Aquil. aut difficultas præstandi rem pro-
missam promittentem ad illam præstandam non excusat,
l. continuis, §. cum ita, de verb. oblig. vnde cum beneficia-
rius potuit, & præuidere debuit impedimentum non ad-
piscende possessionis, & tamen se oblig. aut ad soluendam
pensionem, etiam non adepta possessione, sibi solum im-
putare debet, cum damnus quod alicui sua culpa, & ne-
gligentia venit, sibi, & non alicui imputatur, c. damnus,
de reg. iur. in 6.

DECISIO LXI.

Ex consil. 16. in Nouis, deest in antiquis.

60 **Q**uamuis pensio beneficijs gratis remitti potest in-
scio Papa, non tamen eum, aut redimi, aut ad mino-
rem summam reduci, aut transferri sine Papæ auctoritate
valet, sicut nec sine eius auctoritate constituitur, c. extirpa-
da, de præb. Quia eadem concurrere debent in destructio-
ne, quæ in constitutione, c. 1. de reg. iur. ex Nau. in Man. c.
23. nu. 111.

DECISIO LXII.

61 **S**icut beneficium non est fructus, qui ex illo percipiun-
tur, sed ius illos percipiendi ita pensio nõ est certa por-
tio fructuum mensæ, vel beneficij, sed ius percipiendi il-
lam: Et sicut beneficium est ius spirituale, vel annexum spi-
rituali non quidem antecedenter, vt ius patronatus, sed
consequenter, ex S. Th. 2. 2. q. 100. ar. 4. ita etiam pensio li-
cet non sit quid spirituale, est tamen spirituali annexum
consequenter, vt ipsum beneficium, & proinde inuendibi-
le. Et sicut beneficium est spirituale, quia prærequirit rem
spiritualem, videlicet ordinem, ita etiam pensio ordinem,
seu clericatum prærequirit: vnde nemo eam laico conce-
dere potest, nisi solus Papa; sed neque Papa id potestate
ordinaria facere potest: Et de stylo Curie requiritur etiã,
vt nec illegitimus, nec irregularis sit, & per constitutionem
Pij V. Extrau. ex primo Lateranen. obligat ad horas sal-
tem B. Mariæ Virg. ex Nau. in Man. c. 25. nu. 122.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 2. in Nouis, deest in antiquis.

62 **P**ensionarius, cui reseruatur pensio ad vtilitatem alicui-
us curialis, pensionem in si ium solata sibi certa quan-
titate transferre potest, quatuor concurrunt, videlicet
Papæ auctoritate, consensu Curialis, consensu beneficiarij
eam soluturi, & narratione quantitatis pecuniæ, quæ præ-
dicto Curiali datur, vt in id consentiat, quorum vno defi-
ciente, eam transferre non poterit.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 55. alias 3. de vita, & honest. cler.

63 **C**lericus pensionarius propter pensionis tenuitatem se
sustentare non valet, si relicto habitu clericali ad mi-
litiam se transferat, pensionem non amittit, nec fructus re-
cepros restituere tenetur, dummodo horas B. Mariæ Vir-
ginis recitauerit: tenetur tamen clericaliter viuere, aliàs
peccat, nec absolui potest, nisi militiam secularem relin-
quere proponat, quæ omnino contraria est vitæ clericali:
potest tamen aliqua negotia, & officia secularia vitæ cleri-
cali non omnino contraria exercere propter pensionis te-
nuitatem, vt sic cum pensione honestè & decenter viuere
possit: sicut etiam habens beneficium ecclesiasticum cleri-
caliter viuere tenetur, fructus tamen beneficij non amit-
tit, si clericaliter non viuat, modo horas canonicas recita-
uerit, etiam si homicidium committat, & factus sit irregu-
laris. Inno. recep. in c. cum nostras, de concess. præbend.

[Hæc authoris sententia post Bullam Sixti V. quæ incipit
Cum Sacrosanctam, editam anno 1588 quinto Idus Ianua-
rij, falsa est, cum ibi Pontifex statuerit, vt qui clericus sit, &
beneficium, aut pensionem obtinet, habitum clericalem
deserat, alias beneficio, vel pensione ipso facto priuatus sit
ita vt non teneatur quis vltimus ad fructuum beneficij,
aut pensionis solutionem, sed neque ob non solutionem
centuras, aut penas aliquas incurrit.]

DECISIO LX.

Ex consil. 56. alias 34. de præben.

60 **U**m ab inferiori Papæ pensio laico etiam non con-
iugato constitui nequeat, multo minus a Magno
Magistro militiæ Sancti Ioannis Hierosolymitani
alicui laico coniugato super Commendam collatam alicui
sui ordinis militi pensio constitui poterit; potest ta-
men Commendatarius causa paupertatis, pietatis, vel ne-
cessitatis, vel tota sua vita, vel ad aliquot annos gratis dic-
to pensionario aliquid soluere.

DECISIO LXI.

Ex consil. 57. & 58. alias 11. de reb. eccles. non alien.
deest in Nouis.

61 **P**ensio beneficijs licet gratis remitti, seu condonari
debeti eam possit. Card. in c. Agathosa, d. 63. ex Na-
uar. in Man. c. 23. nu. 111. in alium tamen transferri,
aut pretio causari, vel ad totam vitam pensionarij vendi,
aut ad longum tempus locari, scilicet ultra triennium, sine
consensu Papæ non potest. Extrau. de reb. Eccl. non alien.
Clement. tit. eod. sicut etiam pactio omnis sine beneplaci-
to eius in spiritualibus prohibetur, c. quam pio, l. q. 2. & c.
fin. de pactis.

DECISIO LXII.

Ex consil. 59. deest in Nouis.

62 **H**abens plura beneficia & redditus ecclesiasticos, quæ
sua persona, aut qualitas requirit ad honestam sus-
tentationem, superflua rennuciare tenetur, & solum iux-
ta suam dignitatem sumptus facere potest; superflua ve-
rò vanè expendens peccat, & restituere tenetur: Potest ta-
men beneficiarius diues fratrem suum egentem, & studium
sustentare ex redditibus sui beneficij, etiam si habeat
patrem diuitem, qui probabiliter id facere possit, eo quod
viuente patre bona illius non sunt filij, vnde si ius iure pot-
est dici pauper, & ope aliena indigens, neque tenetur pater il-
lum studentem in studio, vbi sibi inferuentem alere.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 60. alias 2. & 4. de peculio cleric.

63 **B**eneficiarius de patrimonio suo, & sua industria que-
rens, & de alijs fructibus pensionum secularium, pos-
test pro libito suo etiam principaliter largiri cognatis
suis ob consanguinitatem, & amicitiam, sicut quilibet
laicus potest de fructibus laicis prohibito largiri, etiam ex
transis: De reliquis autem ex sua pensione, aut beneficijs
ecclesiasticis egentibus donare potest, etiam cognatis, di-
modo id principaliter faciat ob amorem Dei, quamuis
minus principalem respectum ad cognationem, amicitiam
& alios fines seculares habeat.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 61. alias 7. de success. ab intest.

64 **D**iuiso fructuum beneficij inter prædecessorem, &
successorem, gl. in c. si propter, de rescr. in 6. sicut inter
usufructuarium, & proprietarium finito vsu fructu, l. si
usufructuarius, ff. quib. mod. usufruct. amit. vel inter fidei-
commissarium, & eum qui restituit fideicommissum ce-
dente die faciendæ restitutionis, l. Herennius, ff. de vsur.
fieri debet, ita vt prædecessor attento iure communi habe-
re debet omnes fructus collectos, vel debitos ante suam
mortem; reliquos verò omnes successor eius, non habita-
tione patris anni, qua vixit.

DECISIO LXV.

Ex consil. 62. alias 20. de celebr. Miss.

65 **C**anonici ecclesiæ Cathedralis per multos annos ab-
sens, nec horas canonicas recitans, fructum tamen
eius, qui in distributionibus quotidianis consistunt, conti-
nuo percipit, eos nec ecclesiæ, nec pauperibus, sed illis, qui
horis interfuerunt restituere tenetur, cap. 1. de cler. non re-
sid. in 6. cum non sufficiat date pauperibus, quod debetur
alteri, cap. ea re, de vsur. nisi quando ignoratur quis sit:
cap. cum tu, de vsur. & glo. ibi. distributiones verò quoti-
diane solum horis interuentibus debentur, adeo vt ob-
nitiens

ueniens tempore vacationis non reservatur successori, qualem regulariter Canonicus non habet, gl. in ca. sicut, de elect. sed inter superstites diuiditur. ex Nau. in Man. c. 25. n. 122. Fructus autem parochialis Ecclesiæ ob absentiam perdit, vel fabricæ illius Ecclesiæ parochialis, vel pauperibus loci, oppidi, vel pagi, ubi sita est restituendi sunt, ex Cōc. Tri. sess. 23. c. 1. de ref.

DECISIO LXVI.

Ex consil. 63. alijs 3. de cler. non resid.

66 **F**ructus quibus Canonicus priuandus est, eo quod ultra tres menses abfuerit seruitio Ecclesiæ, contra Cōcil. Triden. sess. 24. c. 12. de ref. decretum alicui operi pio, in quod arbitrabitur is, qui priuauit applicandi sunt. Quia quod a iure determinatum non est, iudicis arbitrio determinari debet, c. de causis, §. 1. ff. de off. deleg. Nec potest episcopus, aut Legatus penam a Concilio impositam remittere, aut super ea dispensare, gl. in c. dilectus 2. de præb. & c. cum dilectus. de elect. capit. fin. de fil. presbyt. immo sine causa iusta realiter delinquentem episcopus punire dissimulans, peccat, arg. capit. irrefragabili, de offic. ord. & gl. in c. ea, que, de off. Archiep. Non tamen tenetur Canonicus in conscientia fructus sic acceptos restituere, donec ab episcopo illis priuatus sit; cum nemo soluere tenetur penam, præsertim ipsi iure non impositam, sed per sententiam imponendam, donec a iudice condemnetur. glo. in c. fraternitas 11. q. 2.

DECISIO LXVII.

Ex consil. 64. alijs 12. de reb. eccl. non alien.

67 **E**piscopus beneficia ad sedem Apostolicam deuoluta, & eiusdem collationi reservata, alijs beneficijs tam iure antiquo, c. vnic. 10. q. 1. ca. sicut vnire, de excess. præl. Panor. ibid. quam nouo Concilij Trid. sess. 21. c. 5. de ref. perpetuo vnire potest; Per quam vnionem iure accessionis, & accessorij, ius quod beneficiarius habuit in alijs beneficijs obtentis, ad illa etiam vnita se extendit, arg. c. super eo, de præb. in 6.

DECISIO LXVIII.

Ex consil. 65. alijs 1. de vita & hon. cler.

68 **V**m operarius dignus sit mercede sua. Luc. 10. & qui seruit altari, de altari viuere debet. 1. Cor. 9. & c. cum secundum, de præben. clericus beneficiarius habens bona patrimonialia, & ecclesia seruiens, de fructibus beneficij sui iuste se alere potest, non aliter, ac si patrimonium non haberet, & patrimonium suum cum fructibus illius cognatis suis, & alijs quibus volet, erogare potest. Innoc. in c. episcopus, de præben. Pan. & Fel. in cap. postulati, de refer. Manu. ca. 2. §. nu. 127. maxime cum Ecclesia clerico beneficium conferens, cum eo tacite conuenit videtur, vt sibi seruiat in his, que beneficium requirit, & reditus eius accipiat, c. nisi pridem, de renun. & proinde seruenti sibi ministerij pretium de iustitia soluere tenetur; adeo vt habere, vel non habere patrimonium, nihil prodest, aut nocet ad hoc, quod Ecclesia beneficiario debeat, vel non debeat operæ suæ pretium, & reditus pro illa opera per beneficij titulum assignatos.

DECISIO LXIX.

Ex consil. 66. alijs 3. de immuni. eccl.

69 **B**eneficia cum iura sint spiritualia, ca. dilecto, de præb. vel certe illis annexa, non quidem antecedenter, vt est ius patronatus, sed dependentes, seu sequentes, ex Nau. in Man. c. 23. nu. 111. quod est maius, adeo vt ad illorum capacitatem requiritur, vt quiddam spirituale precedat, quo quis eorum capax efficitur, c. cum adeo de refer. S. Tho. 2. 2. q. 110. ar. 4. immo, & ipsa etiam prædia Ecclesiarum quatenus talia, sacra sunt, & qui ea diripit, vel absque solemnitate ecclesiastica usurpat, est sacrilegus, c. sunt, qui opes, & c. quisquis 17. q. 1. consequenter etiam fructus huiusmodi beneficiorum ecclesiasticorum, quatenus tales sunt, potestati, & dispositioni laicorum quorumcumque non sunt subiecti; Quamuis ea ratione, qua res vendibiles sunt, & emibiles, & translate a beneficiarijs in aliquem,

per aliquam dispositionem licitam, ab ecclesia probatam, eo quod per illam facta sunt quodammodo profana, te-gum, & principum potestati subiecta dici, possunt.

DECISIO LXX.

Ex consil. 67. alijs 16. de præscrip.

70 **S**icut pluribus ex causis excommunicatus, licet absolutus, non censetur absolutus a contractis ex alijs causis, cap. ex parte, de offic. ord. c. cum pro causa, de senten. excommu. ita & beneficiarius, qui tribus de causis fructus beneficij male percepit, videlicet, quia accepit illos post irregularitatem contractam, & quia vno anno horas non recitauit, & altero abfuit a beneficio, quod erat parochialis Ecclesiæ; si obtineat a Papa reualidationem tituli, quem nulliter acceperat existens irregularis cum condonatione fructuum, nulla facta mentione, de prædicta horarum omissione & absentia, ex sola præfata Papæ condonatione a restitutione fructuum illorum duorum annorum non liberatur: quia gratia illa condonationis subreptitia censetur ex taciturnitate aliarum duarum causarum, gratia autem subreptitia non est valida, ca. Super hieris, de rescrip. nec tam facile concessisset illam condonationem Papa si sciuisset, quod ex tribus causis perdidit fructus, ac concessit sciens, quod ex vna tantum, cap. postulati, de rescrip. Vnde condonatio illa restringitur solum ad causam perditionis ex defectu tituli in petitione expresso, & non ad alias causas non expressas, præsertim quia voluntas non fertur in incognitum, l. Rutilia pollea, ff. de contrah. emp. & debens aliquid ex pluribus causis, si liberetur a debito ob vniam statum illarum, non liberatur ab eodem quatenus debet ex alia, l. cum quaritur, ff. de except. rei iudic. Quia tamen fructus obuinentes tempore vacationis debentur successori, cap. cum vos, de offic. ordin. c. præsentis, de elect. in 6. & fructus præfati obuenerint tempore vacationis, ex eo quod collatio prius ei facta ob irregularitatem non valuit, ipsemet beneficiarius tanquam primus successor eius, qui habuit postremum titulum canonicum, illos tanquam nouus successor ratione reualidationis sui tituli, retinere potest.

DECISIO LXXI.

Ex consil. 2. in Nouis, deest in antiquis.

71 **V**m plura requirantur ad hoc, vt quis beneficium, quam clericatum accipiat, idoneus reputatus ad clericatum assumendum, non ideo idoneus ad beneficia obtinenda reputari censetur.

DECISIO LXXII.

Ex consil. 4. in Nouis, deest in antiquis.

72 **V**acante parochiali Ecclesia, quatenus multum deceat, vt episcopus edictum publicum proponat, ad id tamen virtute Concilij Trid. sess. 24. cap. 18. de refer. non cogitur, nisi in ijs locis, in quibus id postea per Synodum provinciale statuitur. Plures autem nominare tenetur, nec impedire potest, ne alius, vel plures intra decem dies examinandi veniant, quos per se vel Vicarium suum, & alios examinatores examinare debet.

DECISIO LXXIII.

Ex consil. 12. in Nouis, deest in antiquis.

73 **P**arochiales plures sine dispensatione Papæ obtinens, & ad illas, & ad alia beneficia quæcumque obtinenda inhabilis fit. Extran. Execrabilis, §. portio, de præben. & vltimo loco adeptæ collationi Papæ referuantur, ita vt si ordinarius illas conferret, collatio nulla, & inuvalida esset.

DECISIO LXXIV.

Ex consil. 21. in Nouis, deest in antiquis.

74 **C**anonicatus, & dignitas cum iure communi incompatibiles non sint, in eadem ecclesia ab vno, eodemque obtineri absque dispensatione possunt. Arg. cap. cum olim, de sent. & re iudic.

DECISIO LXXV.

Ex consil. 33. in Nouis. deest in antiquis.

Capellania perpetua iuris patronatus, si (vt licet) per ordinarium ad Manualem reducat, beneficium esse desinit, & simplex beneficium efficitur, ad quod patronus sine alia Episcopi approbatione quemcumque deputare potest, & deputatum remouere; quod si postea impetretur vt beneficium, non tenet institutio, nisi iterum de Manuali per Episcopum in beneficium ecclesiasticum instituat.

DECISIO LXXVI.

Ex consil. 29. in Nouis. deest in antiquis.

Distribuciones quotidianas, quas canonicus hæreticus occultus accipit, si postea abfoluatur cum retentione canonicatus, canonicis illis restituere tenetur, quibus accreuerunt si ipse non interfuerit.

DECISIO LXXVII.

Ex consil. 33. in Nouis. deest in antiquis.

Cum omnis expressio falsi, quæ principem ad gratiam facilius concedendam mouere possit, eam subrepticam reddat, cap. Super lucris, de rescr. consequenter impetrans beneficium exprimendo se teneri ad soluendam pensionem, quam iam licite redemit, non solum peccat, sed etiam gratiam perdit.

TITVLVS IV.

De Clerico ægrotante, vel debilitato.

S Y M M A R I V M.

- 1 Coadiutor datus alicui ex fructibus beneficij ab eo administrandi sustentare debet.
- 2 Coadiutor datus alicui, quænam facere potest.
- 3 Beneficio ob superuenientem amentiam quis priuandus non est.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 2.

Coadiutores, qui iure communi dantur Prælati beneficiarij, vt adiuuent eos in his, quæ ipsi facere tenentur, & non possunt, c. de rectoribus, & c. si de clericis ægrot. Inn. in c. nisi cum pridem, de renun. sustentationem habere debent ex fructibus, & redditibus beneficiorum, ad quæ administranda designantur, d. c. de rectorib. & c. 1. de clericis ægrot. in 6. Quæ sustentatio eis conceditur pro obligatione faciendi ea, quæ beneficiario agenda incumbunt, cum beneficium datur propter officium, c. si. de rescr. in 6. & c. 1. de clericis ægrot. in 6. Coadiutores vero extraordinarij, & qui conceduntur cum futura successione, ea solum facere possunt, & lucrantur, quæ illis ex Papæ concessionem permittuntur.

DECISIO II.

Ex consil. 2. alias 3.

Coadiutor Episcopo datus Archiepiscopo propter necessitatem cum futura successione, & facultate exercendi spiritualia, & temporalia, quæ iure, vel consuetudine ad coadiutoris officium pertinent, absente Archiepiscopo, vel annuente, potest exercere, & benedictionem dare potest, pallio tamè vt non potest, donec sit Archiepiscopus, vel moriatur, aut cedat Archiepiscopus. arg. c. Nisi. & c. ex tuarum, de auct. & vsu pallij, nec beneficia conferre, vel alia exercere valet, quæ is, cuius est coadiutor per se vult, & potest exercere; cum ad Coadiutoris officium de iure non pertineat ea, quæ principalis rectè potest, & vult agere per se, nec coadiutoris consilio, aut auxilio vt vult. Arg. c. Pontifices, & c. petisti 7. q. 1.

DECISIO III.

Ex consil. 1. in Nouis. deest in antiquis.

Beneficium iuste possidens, si postea in amentiam incidat, eo priuandus non est, sed et a superiore coadiu-

tor dari debet, manente iure beneficij in illo, etiãsi amens sit. Arg. c. tua. de clericis ægrot.

TITVLVS V.

De concessione prebendæ, & Ecclesiæ non vacantis.

Hic titulus deest in Nouis.

S Y M M A R I V M.

- 1 Beneficia sine diminutione conferri debent.
- 2 Simonia mentalis nullam penam infligit, nec restituere obligat.
- 3 Episcopus licet perdat beneficia habita, ad alia tamen habenda non fit inhabilis.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 1. vt eccl. benef. sine diminutione conferantur.

Ordinarius in beneficij collatione collatarium iuramento adigere nequit, quod non renunciat beneficium cum pensione in alicuius fauorem, aut quod non permutabit illud, sed tantum purè, & liberè, & simpliciter renunciat in manibus Papæ, vel ordinarij, si illud renunciare, vel permutare valuerit; eo quod beneficia sine diminutione conferenda sunt, c. 1. vt eccl. benef. collatum autè beneficium cum huiusmodi onere, & pacto, nõ solum beneficij pretium minuit, ca. cum Ioannes, de fide instr. sed etiam simonia sapit, eo quod in collatione inuenit conditio, modus, vel pactum quod iure non inest acti conferendi, vel recipiendi beneficium, c. significasti, de elec. & gl. & Fel. in c. ad audientiam, de rescr.

DECISIO II.

Ex consil. 2. deest in Nouis.

Quamuis sola voluntate dandi, aut accipiendi spirituale pro temporali, simonia committi potest, cum Simonia sit voluptas eruendi, aut vendendi spirituale pro temporali, gl. in summa 1. q. 1. & Nau. in Man. c. 23. n. 100. ad eo vt laicus nullã habens potestatem conferre vellet aliquod spirituale pro temporali, simoniã committeret, non minus, quam qui furari vellet, furtum committeret, licet non furaretur. c. Sic cui, de penit. d. 1. Per huiusmodi tamè simoniã mentalem nulla pena, aut censura incurritur, c. fin. de simon. nec aliqua restitutionis obligatio inde inducitur.

DECISIO III.

Ex consil. 3. alias 15. de elect.

Episcopus, licet per consecrationem beneficia habita perdat, ad alia tamen futura habenda non fit inhabilis. Arg. c. licet canon. & c. commissis, de elect. in 6. præsertim Episcopus titularis; sed neque Cardinalis ad beneficia saltem simplicia obtinenda inhabilis est. ex Pan. in c. ecclesia vestra, nu. 2. de elect.

TITVLVS IX.

De his, quæ fiunt a maiore parte Capituli.

S Y M M A R I V M.

- 1 Administratio honorum Monasterij tota Abbati incumbit.
- 2 Professionis receptio, an ab Episcopo sine Capitulo fieri possit.

DECISIO I.

Ex consil. 1. in vtrisque.

Ablas licet sine conuentus, aut prioris consensu bona Monasterij alienare non possit, cap. Sine exceptione, 12. q. 2. pensionem tamen constitutioni assentire sine eorũ consen-